

Előfizetési árak:
egyre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.

Egyes szám ára 8 kr
hirdetések mérsékelt árak szerint

A lap megjelenik minden esztendőnkön.

Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
hova a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
hova a lap anyagi részét illető közle-
menyek és előfizetési penzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Paedagogusok gyűlése Uj- pesten.

Pestmegye hivatalos tanítótestülete f. évi július hó 2-án tartja közgyűlését Ujpesten. Ezt a nagy és tekintélyes tanítótestületet először 1885-ben, azután 1890-ben üdvözölhettük körünkben, most nyolcz esztendő mult el, míg ismét Ujpest falai között mondhatunk e derék testületnek egy szívélyes „Isten hozott”-at.

De mi az a hivatalos tanítótestület? Tanítók? Igen tanítók, azok a derék férfiak és nők, a kiknek kezébe gyermekeink nevelése, a haza jövője van letéve. És mégis azoktól fázik a társadalom, azok részesülnek a legkisebb elismerésben.

Ha egy képviselőjelölt valahol bevonul a nép — ha nem is ismeri, ha nem is tudja, hogy kicsoda, elébe megy a község apraja, nagyja, lobogódisztölt a község, zenekar, banderium, egyesületek stb. versenyeznek egymással az ünneplésben. De ha egy olyan nagy testület vonul be, a minő a pestmegyei hiv. tanítótestület, akkor csendes az utcza képe, mert ezek népnevelők és nincs pénzük, hogy maguknak ovációkat rendeljenek meg. Pedig ók azok, a kik legelső sorban megérdemelnék, hogy ünnepeltessenek, mert az ő munkájuk a legszebb, az ő érdemük meg nem hálálható.

Azonban mi ezzel Pestmegye jeles paedagogusait nem akarjuk ám elriasztani, jöjjenek el szívesen, örömmel hozzánk, Ujpest legalább a multban meg-

muttatta, hogy a tanfériákat szereti, becsüli és szívből magához öleli.

És miért ölelte kebléhez a multban e derék testületet Ujpest vendégszerető közönsége, — ime a gyengék kedvéért — elmondjuk.

Eme területnek rendes tagjai a megye tanfelügyelője, a vármegye területén levő állami tanítóképződek tanárai, a községi és állami, polgári- és népiskolák tanárai, tanítói és tanítónői, a kik a megyében mintegy 4—500 főre rúgnak, tehát az egyesület szép számban fog bevonulni Ujpestre, komoly és hasznos hazafias munkát végzendő.

Reméljük azért és szeretjük hinni, hogy mint a multban, most is kitesz magáért Ujpest vendégszerető közönsége, lelkes képviselőtestülete és előjárósága — és hazafias szeretettel fogadja körében a nemzet első napszámosait, a nemzeti kultúra lelkes harczosait.

Örömmel gondolunk vissza az 1885-ben Ujpesten tartott első megyei közgyűlésre, rajongó szeretettel újul fel emlékünkből az a közgyűlés, a melyen Ujpest közönsége mindenütt és mindenféle módon elhalmozta szeretetével és barátságának minden jelével az egybegyűlt paedagogusokat. Tiszteletükre még diadalkaput is állított és banderiummal fogadta a megye tanügyét és társadalmi életét előmozdító munkára érkező vendégeket.

1890-ben szintén igen szíves fogadtatásban részesült a gyűlésre érkezett népnevelők díszes serege. A község a gyűlésen képviseltette magát, az

elnöki megnyitó után pedig *Tanos Pál* akkori bíró szívélyes szavakban üdvözölve a meszsze vidékről egybegyűlt tanítókat és tanárokat s miközben munkájukhoz szép sikert kívánt, a következő végzést nyújtotta át kihirdetés végett az elnöknek: „186/1890 kg. sz. A tanítógyűlésre megjelenő vidéki és helybeli tanítók megvendégelése határozatilag kimondatik és a házigazdai teendőkkel *Tanos Pál* bíró és *Kiss János* jegyző bíztatik meg. . . stb.”

Mondani se kell, hogy ez a nemes határozat milyen elismerő hatást gyakorolt a jelenlevőkre, akik rögtön meggyőződtek róla, hogy Ujpest közönsége és képviselőtestülete méltányolni és becsülni tudja a haza derék munkásait — a néptanítókat és tanárokat. Most is örömkönnny gyűl szemünkbe azon nemes és elismerést kifejező kitüntetésért.

Azonban, mi hisszük és reméljük, hogy Ujpest közönsége tárt karokkal fogja fogadni a népnevelés harczosait és a községi képviselőtestület most is ilyen értelemben fog határozni, most is oly önmagát dícséző jóakaratot fog tanusítani és a képviselőtestület a kért 300 frt segélyt habozás nélkül és egyhangu lelkesedéssel fogja kiutaltványozni.

A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényről.

Irta: *Dr. Boros Mór*, ügyvéd.

III.

A törvény súlypontja a vidéki szövetkezetekben fekszik, ezekben kell keresnünk azon arcanumot, a melylyel a törvényhozó összes

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA.

Ideál.

(T. — E — nek.)

Naponta százszor és ezerszer
Lelkemből arczod felragyog,
S bár szenvedésem végtelen nagy,
De, hídd el, boldog is vagyok!

A szívnek sorsa, hogy szeretve
Derűvel, búval teljen meg,
S nem vizsgálom én hogy mások
Órálnek, míg én szenvedek

Boldog vagyok. Hisz fájdalomnak
Minden könyeseppje hozzád von,
S ezerszerre jobb szeretlek,
Mióta fáj szívem nagyon.

És fájjon bár még nagysokáig,
Nem kérdelem én mikor elég? . . .
Hisz éretted a kín is édes
S a fájdalom is üdvösség!

Chalupka Rosz.

Trilby

vagy:

az „Ujpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési körének” mulatsága.

(1898. évi június hó 25-én.)

A Colosseum a milyen nagy terem, éppen olyan nagy meleg volt. Ezt már megelőzőleg tudta *Endre János* barátom: a kör elnöke, *Szabados István* a mulatság főrendezője és *Fehér Gyula* a szindarab rendezője, maskülönben bucsuzó dilettans.

Hogy pedig ezt tudták, azt én abból következtetem, mivel a *Trilby* dráma színrehozatalára határozottak el magukat. Ezt a szindarabot látva, ugyanis hideg borzongások futnak végig az ember hátán. Pedig nem egészen jól számítottak. Igaz, hogy a hátunk borzongott, de hátványozott hófok borult lihegő kebelünkre. Már most a hideg és a meleg találkozásánál egymással bennünk valahol s oly nagymérvű csapadék vált ki sejtjeinkből, hogy a másnap gőzfürdőt könnyen nélkülözhetjük. Ez is valami. Látszik, hogy *Mercur* élelmes hívei voltak a dologba avatkozva. Másrészt kevés élelmesre mutat az, hogy nem volt elég ülőhely, ugy annyira, hogy a közönség egy harmad részének állva kellett az előadást végig neznie. Ezt az udvariatságot különben *Roth* gazdának rojják fel bűnül, a ki egyébként a rendezőséggel sem bánt valami előzékenyen.

Leszámítva ezeket a torturákat, az előadás a táncszal együtt egészen jól sikerült. A kik ott voltak jól mulattak az előadó színművészeknél és műkedvelőkön, másrészt pedig kedvük szerint áldozhattak a táncznak, a melyhez *Lázár* bandája huzta törhetően a táj alá valót.

A mi a *Trilby* előadását illeti: merész dolognak tartom. Kész és gyakorlott művészeknek is nehéz feladat annak különösen egynevelő szerepével megküzdeni, mi halvány utánzat lehet hát a dilettansok vállalkozása.

Azonban nem a szigorú kritikus szemüvegén keresztül nevezve a dolgot, elismerem, hogy a szereplők sokat tanultak, a vígszínházi alakításokat meglehetősen ellesték s általában az előadásnak megadták az a kerekdedséget, mely a nézőre jó hatással van.

Trilby személyesítője *Radnai Zsuzsika* színművészek ügyesen mutogatta lezi-pízi meztelen lábait, a hipnozis hatása alatt mozdulatokat eltalálta, a hangverseny jelenetben, valamint a Svengali arczképének megpillantása alkalmával. Iskolázottságát érvényre tudta juttatni. Méltó partnere volt *Fehér Gyula* Svengali szerepében. Ugy tudom, hogy a fiatalember theoretikus tanulmányait befejezte s ezután már mint hivatásos színész fog a világot jelentő deszkákra lépni. Ambíciója a magáévá tett könnyed mozdulatok, jó hanghordozása jövőt biztosítanak neki a színi pályán. Svengalit kifogástalanul alakította; maszkja jó volt. A közönség teljes elismerés-

közgazdasági, avagy talán még sociológiai bajainkat is orvosolni veli. Vederemo!

Mielőtt e tárgy véleményünket nyilvánítanok, ösmertetnünk kell a contemplált gazdasági es hiteleszövetkezetek alkotmányát.

A törvény gazdasági és ipari hiteleszövetkezetek, vagyis oly kisebb terjedelmű, az érdekelttel közvetlen közreműködésen alapuló szövetkezetekre gondol, a melyek egyedül alkalmassak arra, hogy a központi intézet támogatásával a kisgazda és iparos osztály gazdasági önállóságát megteremtsek. A szövetkezetek tehát tagjaikat kétségtelenül túlnyomó részben a kisgazda és iparos osztályból fogják nyerni; de a törvény nem áll újában annak, hogy azokba egyéb társadalmi osztályok tagjai is beleljenek. A törvény csupán azt tiltja meg, hogy a szövetkezetek működésüket nem tagokra terjesszék ki.

Az új törvény a szövetkezetekbe való belépést a kereskedelmi törvényhez képest szigorúan praecizizozza, mert míg a kereskedelmi törvény e tekintetben az írásbeli nyilatkozat általános föltételén kívül mit sem kíván, az új törvény határozottan körülírja ugy a belépni szándékozók személyes megkívánatoságait, mint a belépes módját.

Az új szövetkezetekbe ugyanis csak oly egyen lephet be, a ki azonfölül, hogy teljeskoru, a szövetkezet kerületében állandóan lakik és vagyona fölött szabadon rendelkezik. Jogi személyek azonban az intézetbe szinten belephetnek.

A belépes oly módon történik, hogy a belépni szándékozó az alapszabályokat, — s illetve amennyiben alakulásról van szó, — azok tervezetét sajátkezűleg aláírja, ha pedig írni nem tud, két előttemező tanu jelenletében sajátkezűleg keltegyezi. A két tanu, ha a belépni szándékozó sem írni sem olvasni nem tud, az alapszabályokat ösmerni, a belépőnek megmagyarázni, s hogy ez meglőrtént, a belépesi nyilatkozaton bizonyítani tartozik.

Minden tag köteles az alapszabályok által megállapítandó, de 100 korona nevertékél meg nem haladható és az illető tag *nevére kiállítandó* legalább egy üzletreszt vásárolni s illetve azt alapszabályszerűleg befizetni, jogában áll azonban több üzletreszt is vásárolni. A tagok aztán a törvény erejénél fogva az általuk vásárolt üzletreszt nevertékének ötszörös összege erejéig egyetemlegesen szavatolnak az intézet adosságairól.

A szavatosság kettős alakban nyilvánul és pedig: először, amennyiben a szövetkezetnek jogában áll, — de csak, ha ez intézkedést alapszabályába felvette — tagjaitól üzletreszt nevertékének megegyszeres összegéig terjedő befizetéseket követelni akkor, ha es amennyiben a veszteségek a tartalékalapból többé nem fedezhetők, amivel aztán a tagok közvetlen felelőssége az intézettel szemben véget ér, nem úgy azonban harmadik szemé-

sel adozott művészetének, a rendezőség pedig baberkoszorúval tüntette ki. Gecko szerepére *Dabnoki Imre* vállalkozott. Jó organumu fiatal ember, a ki azonban még nem tudja leküzdeni a kezdők sajátos feszességét. A tamaras jelenetében mindazáltal közel járt a vigszínház Geckójához. Rev. Thomas Bagot szerepét *Szadai Ferencz*, Angéleát *Sághy Lucia* ugyancsak tehetséges színövendékek látták el dicséretes ügybuzgalommal. A darabb többi szerepeiben egészen dilleltánsok mőkéztak. Így Taffyt *Grünwald Gyula* (nyomdász, a helybeli Fuchs nyomdában), Sandyt *Szilágyi Pál* (asztalos), Billiet *Goldstein Manó* (hivatalnok a Sonnenfeld cégénel), Zouzout *Knosko Gyula* (mulakatos), Dodort *Gyémánt Aladár* (keresk. a helybeli Weisz-ruhában), Vinardnet *Iritz Lajosné*, Antonyt *Csengődy Pál*, Lorimmert *Leber József*, Billie anyját *Iritz Mariska*, a szingagatót *Szegedi Soma* és Honorinet *Schneller Karolin* sok kedvel, itt-ott kizökkenne a conceptusból, elég jól adták.

Az előadás utáni tánczban mintegy 160 pár vett részt, a mely szám a késő reggeli órákig nagyon lassan apadt.

A hölgyek névsorát nem közölhetem, mert a rendezőség oly hiányosan írta össze a jelen voltakait, hogy melán apprehendálhatna egyik vagy másik szép asszony, vagy még szebb leány, ha nevet a jelen voltak között nem olvasná.

Kris-Kras.

lyekkel szemben. A szövetkezet hitelezőivel szemben ugyanis, — *de csupán esőd esetében* minden tag üzletreszt nevertékének ötszörös összege erejéig felelős. Köteles azonban a hitelező kielegítést első sorban a szövetkezet vagyónából keresni, s csak amennyiben ez nem sikerül, nyújt neki a törvény modot, hogy egy az eddigineel sokkal praktikusabb követési eljárással az egyes tag ellen fordulhasson.

Ezen szavatosság azonban nem csupán a tagság időtartamára, de azon túl is köti a tagot, ha a kiválás evenek befejezésétől számított 6 hónapon belül a szövetkezet ellen esőd nyilatott. Ezen esetben a vázoltam felelősség meg azon adóságokra is kiterjed, amelyek a kiválás után keletkeztek.

Megjegyzendő meg e helyütt, hogy a központhoz tartozó szövetkezetek tagjainak fennvázolt felelősségéből keletkező adóságok *törvényes elsőbbségű elóljog gyanánt terhelik a szövetkezet tagok vagyónát*.

A mi mar most a tagok jogait illeti az hármás es pedig: irányul első sorban a hitelnyeresre, másodsorban a nyereményben való osztózásra es végül az intézet vezetésében való részesedésre.

(Vége következik.)

Az újpesti iparostanoncziskola vizsgái.

A helybeli iparos- es kereskedőtanoncziskolákban most vasárnap voltak az evzaro vizsgák.

Örömmel tapasztaljuk, hogy az iparos- es kereskedőtanoncziskolák evről-évre szebb eredményt mutatnak fel es azért nemcsak fennállásukra vonatkozólag sorolhatjuk az ország első tanoncziskolái közé, hanem eredmény tekintetében is első helyen állnak. *Midy Lajos* igazgató, *Kárpáti József* iparbiztosági elnök, valamint a buzgo tanfőnökel mindent elkövetnek, hogy ezen iskolák nemcsak híven teljesítsék kötelességüket, hanem egyszersmind kellő szellemi magaslatra emeljék.

Az elméleti tárgyak tanításával hű lepest tartott a rajzoktatás is, melyekél sarkalatos, érdekes rajz állítás tenyes bizonyoságot szolgáltatott. A rajzokon végig tekintve, a szakember mindjárt észreveszi a fokozatosságot, a mi a helyes módszernek tulajdonítható.

Egy másik fontos jellemző a rajzkiallításnak a gyakorlati szempont. A tanonczok a természet után kezdik meg a rajzolat, pl. a faiparosok az egyszerű köteseknél, sarkalatos es összereszesnél es így ternek át fokozatosan a szerkeszto-re, tekintetbe véve a helyes alaprajzot, hosszmet-szelet stb. Ugyaneak ilyen fokozatot láttunk a fem- es építőiparosok rajzaiban is. Ezen kívül finom kidolgozás es tisztaság tünik ki a rajzokból. Az ékítmény es díszítő rajzoknál is meglepő es komoly munkákat láttunk, melyekből szinten a szakszerű módszer olvasható le. A lefolyt tanévben a rajzoktatás a következő csoportokból állott: *Faipar*. Felső rajziskola, vezette: Nemeth Gyula, III. osztály, vezette: Lederer Győző, II-ik osztály, vezette: Radóch József, Friedrich Vendel es Kiss Béla, I. osztály, vezette: Gasperek Károly, Schwarz Henrik es Elszász Oszkár, *Képfaragó es fémpipar*. Felső rajziskola, vezette: Bauer Soma, II. osztály, Doby Antal, I. osztály, vezette: Liszer Ignác, vegyes osztály, vezette: Hlavaeck István, *Építészeti csoport*, vezette: Bartók Ignác.

A munkakiallítás is nagy törekvésre es szorgalomra vall. A kiállításou 105 kiállító vett részt es egyes tanonczok szinte remekeltek. Legjobban dominált a faipar es femipar, de láttunk ott esinos szabó-, cipész-, keztüés-, szijgyártó stb. munkákat is.

A kiállított rajzokat es munkákat hétfőn délután 3 órakor bírálta meg az iparbizottság es az e célból összehívott szakértőkből álló bíráló-bizottság. Az iparbizottság es a bíráló-bizottság a következő jutalmakat állapította meg es ítélte oda a kiállítóknak. A közseg által alapított 25 frtos »Milleniumi díjat« Tóth György tanoncz nyerte meg szép rajzaiért. Az első díj tíz-öt-öt frtos aranyból állott. Ezeket a bizottság a következőknek ítélte oda: Kucséra Lajos, Herrmann Janos segédeknek, Ulrich Jenő, Klopstein Ernő, Graf Mihály tanonczoknak szép rajzaikért; Pulcz József, Cserni József, Riesz József, Acs István, Nagy István tanonczoknak szép munkájukért. Eze-

ken kívül jutalmakat nyertek még: Tizenötön 5—5 koronát, huszonötön 3—3 koronát es negyvenen 2—2 koronát.

A jutalmakat kedden d. u. 4 órakor osztották ki nagyszámu közönség jelenletében.

Szoigálgjon ez a megjutalmazás a megjutalmazottak elismeréséül, a többieknek pedig buzdításul a jövőben.

KÖZSEGI ÜGYEK.

Az országgyűlési képviselőválasztóknak 1899. evre kiigazitott nevjegyzéke folyó evi július 4-től bezarólag 25-ig a községüzán az adoosztályban közszemlére ki lesz téve, a hol a mondott napokon reggeli 8—12 közt mindenki által megtekinthető, délután 2—6 óra közt pedig lemasolható. A nevjegyzék elleni felszólamlások az előjárásaghoz adandók be július 2-től 14-ig, meg pedig írásban. A felszólamlások szinten megtekinthetők s az elleneszevetelek július 16-tól 25-ig adhatók be ugyancsak az előjárásaghoz.

TÖRVENYHATOSÁGI ÉLET

— *Keckemet új vasutai.* Keckemet törv. hat. város legatöbb Benicky Ferencz főispán elnöklété alatt tartott rendes havi közgyűlésen ismet fontos kérdésekkel foglalkozott, melyek a város községüzán fejlődését hatalmas lépéssel vannak hivatva előre vinni. Nevezetesen két új vasut létesítésére szavazott meg a közgyűlés nagyobb hozzájárulást, hogy ezáltal a város forgalmi körébe ismet népes közsegeket vonjon be s ezzel a városnak vasuti goezpontra választását előmozdítsa. Az egyik vasut a Tisza-úgh-kör-szentmártoni vasut, mely Keckemet város területén levő Keckemet-Tisza-úghi h. e. vasutnak mintegy folytatását képezi, s olyan közsegeket emít, melyek eddig is Keckemetre jártak terüenyek értékesítése s szükségleteik beszerzése végett; annak létesítése a városnak nagy érdeke. Epen ezért a mar előzőleg megszavazott 10,000 frt költszenzen s 5000 frt értékű reijogon kívül a közgyűlés meg 5000 frt hozzájárulást szavazott meg b. Fechtig Imre engedélyes újabb kérelemre azon föltétellel azonban, hogy a vasut ne csupán Tisza-Ugh faluig, hanem egészen az átengedendő tiszai revig vezettessék s üzemé ezen rev felhasználásával akkép rendeztessék be, hogy az új vasut bármely állomásáról a Keckemet-Tisza-úghi h. e. vasut bármely állomására közvetlenül legyenek a szállítmányok föladhatók, s ellenkező irányban is szállíthatók. Ekkép a Tiszán túl fekvő közsegek es városok Keckemettel addig is közvetlenül vasuti összeköttetésbe juthatnak, míg a Tisza ezen pontjan egy vasuti híd létesül. Keckemet városára nevez azonban meg fontosabb a másik vasut, mely két részből fog állni: a város belterületen egy közuti vasutból, s ezzel összeköttetésben Keckemet-Alsó-pályaudvarból a budapest-lajosmizsei h. e. vasut lajosmizsei állomásig vezetendő h. e. vasutból, melynek egy szárnyvonala az állami Miklós-telep közeleiben a fővonalból kiágazólag Jász-Kerekegyháza községbe vezetne. Ezen vasutak — ugy a h. e. mint a közuti — villamos üzemre lesznek berendezve, s ezt a két népes, vagyonos, s nagy aranyokban fejlődő közseget a gyors, olcsó es kényelmes közlekedés biztosítása folytán oly szorosan fogják Keckemethez esatolni, hogy azok ennek mintegy külvárosai va fognak válni, ami ugy ezen közsegek, mint Keckemet város fejlődésére csak előnyös lehet. Ez a vasut egyszersmind egy új vonalon nyíl összeköttetést a főváros es Keckemet között. Minthogy továbbá a városnak egy 5000 holdas pusztáját szeli keresztül, mely eddig jó részben legelőnek hasznaltatott: ezen nagy területet az újabb kor egyik legnagyobb vívmánya, a villamos vasut, megnyitja a különösen Keckemetet nagy virágzást elert s folyton terjedő homoki szőlő-kultúra számára. Már a villamos vasut létesítése reményében egy soproni nagy borkereskedő cég: Kláber Mór vásárolt is a várostól egy 1000 holdas homok-területet, melynek eladásához a közgyűlés ugyan ez alkalommal járult hozzá. A cég ezen területet pár év alatt szőlővel fogja beültetni, s annak munkálására mintegy 100 családot fog betelepíteni, s azok részere munkás-lakásokat épít. Így ezen eddig alig használt területek hamarosan benépesülnek, a legelő esordák magasabb kultúrá-

nak engednek helyet s bár szerény, de hathatós eszközei lesznek a magyar nép számbeli és anyagi gyarapodásának. A villamosvasut, engedményesei Geszler Béla és Török Emil budapesti vállalkozók, akik a szerződést, melyben Kecskemét város közönsége részökre 170.000 frt hozzájárulást, a városi területek ingyenes átengedését és a városi villanygyárból való áramszolgáltatást kedvező föltételek mellett biztosítja, már alá is írták.

Heti tájékoztató.

Junius 30 nap.

30. csütörtök. Pál ap. A budapesti lánczidat az állam átveszi 1870.

Julius 31 nap.

1. péntek. Tibold. Alexandria bevetele I. Napoleon által 1795.

2. szombat. Sáros B. A. Klopstock, a »Mesias« költője szül. 1724. Az újpesti ág. ev. egyház nyári mulatsága a rákospalotai parkban este 8 órakor.

3. vasárnap. Kornél. A königgrätzi esata 1866.

4. hétfő. Udalrik. Az északamerikai államok független nyilatkozása 1776.

5. kedd. Sarolta. István főherceg megnyitja az népképviseleti országgyűlést 1848.

6. szerda. Ersaiás. Huss J. szül. 1369., elégett születése napján 1415. A pestmegyei hivatalos tanítótestület közgyűlése a polgári leányiskolában d. e. 10 órakor.

HIREK.

— **Személyi hírek.** A székesfővárosi tanács múlt szombaton tartott ülésén Dokuly Lajos újpesti lakost kezelőtisztté választotta. — Benedek Samuel újpesti állami elemi iskolai tanítót a közoktatásügyi miniszter szolgálatára beosztotta a közoktatásügyi miniszterterembe. Gratulálunk!

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hoffmanné Mendlik Irén soroksári áll. elemi iskolai tanítónőt a csepeli, Böth Erzsébet csepeli áll. elemi isk. tanítónőt az erzsébetfalvai áll. elemi iskolához áthelyezte.

— **Névmagyarosítás.** Telesovics József újpesti illetőségű rákospalotai lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel »Szemeli«-re, Olejnik Antal hidegkúti áll. tanító, valamint kiskora Antal, Ferencz és Magdolna gyermekei vezetéknevet »Ormai«-ra változtatta.

— **Esküvők.** Fuchs Adolf f. e. július hó 3-án d. u. 3 órakor tartja egybekelését az újpesti izr. templomban kedves menyasszonyával Brandenburg Salamon kedves leányával. — **Bohdanecky Béla** az Újpestvidéki takarékpénztár könyvelője július hó 3-án délelőtt 1/2 10-kor esküszik az újpesti anyakönyvi hivatalban örök hűséget **Walter Stella** urhölgynek, **Walter Antal** ny. postafőtiszt és neje **Loeszl Julianna** bájos és kedves leányának.

— **Helyreigazítás.** A »Folt mely tisztít« előadása alkalmával nem Kanovics Zoltán — a mint lapunk múlt számában tévesen közöltük, — hanem Kanovics Géza fizetett fölül 10 frtot, a mit ezennel helyre igazítunk.

— **A megyei tanítógyűlés vendégei.** A most jövő szerdán Újpesten tartandó megyei tanító gyűlésen Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi miniszter kiltásba helyezte szíves megjelenését. A gyűlésen részt vesznek még: Zsilinszky Mihály dr. államtitkár, Axaméth Lajos dr., miniszter, tanácsos, ezeken kívül számos fővárosi tanferfi és tanügybarát.

— **Vakáció.** Az »Újpesti kereskedelmi és iparbank« július és augusztus hónapban delután nem tart hivatalos órát. Ajánljuk, hogy a többi pénzintézet is kövesse ezt a jó példát.

— **A hivatalos lapból.** A király Csorba Károly kecskeméti törvényszéki bírót, a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki. Örvendünk, ha egy erdemekben gazdag ferfiut eri a kiténtetés.

— **Az új törvényszéki elnök.** A pestvidéki kir. törvényszék polgári és büntető tanácsai kedden délelőtt 10 órakor összehűlést tartottak, a melyen megjelent Szezyfried József táblai bíró, a pestvidéki kir. törvényszék új elnöke. A bírói kar nevében Ronay Kamill táblai bíró üdvözölte szép beszédben az új

elnököt. Szezyfried meleg hangon válaszolt az üdvözlésre. Az összehűlés után a segédhivatali személyzet tisztelgett az új elnöknel, aki a mai napon átvette a pestvidéki kir. törvényszék vezetését.

— **Halalozás.** Ifj. Schwarz Mór újpesti állami tanító, ki 3 év óta működik Újpesten, ma éjjel rövid szenvedés után meghalt.

— **A statisztika.** Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter már a költségvetés tárgyalása során kijelentette, hogy a tanfelügyelőket az írásbeli munkák terhelőit lehetőleg fel fogja oldani. Ez a czélja a miniszter legújabb rendeletek is, mely szerint a jövő iskolai évtől fogva már nem a tanfelügyelőségeknek kell beszoolgáltatniok a közoktatásügyre vonatkozó adatokat, hanem az országos statisztikai hivatalok kötelessége lesz, hogy ezeket az adatokat közvetlenül az iskolai hatóságoktól szerezzék be és dolgozza fel. Ezzel is több időt fordíthatnak a tanfelügyelők az iskolák ellenőrzésére és legfontosabb feladatuk, az iskolafogazás teljesítésére.

— **Kardparhaj.** Múlt pénteken véres kardparhajt vívott Felegyházaon a honvédkaszárnyában Várad Samu dr. ügyvéd és Fenez Adolf joghallgató. A parhaj szerencsésen végződött, a mennyiben csak néhány karczólásszerű megsebzés történt.

— **A rendőrség figyelmebe.** Egy jó idő óta a közönség mely sajnálatára állatkínzó oláh cigányok járják be Újpesten az utcákat és kiéhezett, a tulságig megkínzott medvéket tánczoltatnak. Miután az ilyen medvetánczolatás már sok példán okulva veszélyesnek bizonyult és mert ez az állatkínzásnak legborzasztóbb neme, kérjük a helybeli kapitányságot, hogy ezenül a medvetánczolóknak ne adjon engedélyt.

— **Egy gyáros ünnepeltetése.** Ritka szép fűnnepély folyt le legnap szerdán, Peter és Pál napján a Könyves-Tóth-Zaccaria, újpesti népszíngeten levő hajó-, gép- és kotrogyárkban. Ugyanis ezen a napon volt az egyik czégtársnak, Zaccaria Peter urnak a nevirapja, mely alkalmából a gyárban levő munkások, alkalmazottak, szeretett főnökükhöz való ragaszkodásuk és tiszteletük jeleül, gyönyörű szép emléktárgyat nyújtottak át, ugyszintén az iroda részéről ezüst dohányszelence és tintatartókészülék felszereléssel. Pfuht Ágoston a czégnak keresked. vezetője gyönyörű szép ekes beszédjében s illetve felköszöntőjében ismertette valamennyi alkalmazottnak, az igaz szeretettel főnökükhöz való méltányos ragaszkodást, mire Zaccaria Peter meghatottan köszönetet mondott e nem várt szép figyelemért és az emlék tárgyakért. Az összes alkalmazottak erre szünni nem akaró eljenzéssel távoztak szeretett főnökük irodahelyiségéből. Delután dusan meg lettek az alkalmazottak vendégelve. Ajánlatos volna, hogy mindenütt szép hazánkban ily mintaszerű egyetértés és szeretet volna munkaado, alkalmazottak és munkások között, akkor szocialista elvek nem volnának.

— **Az újpesti ev. ref. egyház.** javára a rákospalotai parkvendéglő helyiségében 1898. július 9-én nyári tánczvigalom rendeztetik. Kezdeté 8 órakor. Belepti-díj 1 korona. A tánczmulatság kedvezőtlen idő esetén is meg fog tartatni. Felülfizetések a jötekonyszékre való tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Az »Újpesti dalkör« estélye.** Az »Újpesti dalkör« f. évi július hó 2-án este 8 órakor Podruzsik Ferencz vendéglőjében dalestélyt rendez. Az estély másora: 1. Kücken F. »Norman dala.« 2. Krausz S. a) »Lekaszalták.« b) »Gyere Gyuri gyorsan.« 3. Volkmann R. »Erdei dal.« 4. Künze K. »Órségen« dupla férfi-negyves (magánrészét énekli Jäck J.) 5. Gené R. »Olasz saláta.« 6. Thern K. »Kiert írtém a pohárt.« Az érdekes dalestélyre, a mint értesüünk, sokan készülnek.

— **Szinielőadás publikum nélkül.** R. Kovács Laura múlt szombaton és vasárnap a »Korona« vendéglőben szinielőadást hirdetett. Egy-egy előadásra 3-4 darab is került volna előadásra és daczára annak még sem akadt publikum.

— **Az ev. egyház mulatsága.** Újpest intellegenciája lázas érdeklődéssel készül a szombati, az ág. ev. egyház javára rendezendő mulatságára. Az előző évi fenyves sikerek, a jövő szép reménye, hívogatnak-csalogatnak a mulatságra, mely találkozója lesz Újpest és

környéke szépségeinek. De hogyis ne! Hisz a mulatság arról nevezetes, hogy drága pénzen se lehet petrezselmet kapni, csinos és lelkes tánczosok garancziát nyujtanak arról, hogy az evang. mulatságon nem lehet petrezselmet árulni. Most is úgy lesz. A gondos rendezőség mindent elkövetett és első sorban ügyes tánczosokról gondoskodott, mert elsőnek tartja, hogy a jelenlevők jól mulassanak. Ez a versengés évről-évre fokozódik és ebből magyarázható az, miszerint az evangélikusok mulatsága messze földön előnyösen ismeretes. Most tehát a jelszó az: szombaton a rákospalotai parkba!

— **Ismét műkedvelői előadás.** Szalay Károly a szegedi színház volt tagja jövő vasárnap este 8 órakor műkedvelői előadást rendez a Colosseumban. Ez alkalommal színtre kerül a »Kisertelek« című 3 felvonásos színmű, melyen R. Kovács Laura, Szilágyi Etel, Helyta Lenke és Margit, Kovács Kálmán, Abaffy Károly és Szalay Károly fognak közreműködni. Helyárak: Tamlásszek 60 kr. Zartszék 40 kr. Állóhely 20 kr.

— **Gyújtó villam.** A kedden éjjel Újpest fölötti elvonuló zivatar alkalmával a villam leültött a hajóállomásnál levő Grosz-főle vendéglőbe és meggyújtotta a konyhaépületet. A gyors tűzoltóknak köszönhető, hogy a tűz az egész épületet el nem hamvasztotta.

TANÜGY.

A polgári leányiskola értesítője.

Csinos és vaskos kötetben megjelent értesítővel számolt be az újpesti polgári leányiskola a lefolyt tanévről szóló működéséről. A nagy gondal szerkesztett értesítő Gallauner Luiza igazgatónak f. évi április hó 11-én tartott »Ünnepi beszéde«-vel kezdődik, mely nemcsak szóvirágos nyelvezettel van megírva, hanem hatásosan ecseteli a nap jelentőségét, az elmúlt ötven év történelmét. Ezután következnek az igazgatói jelentés; az ifjusági önképzőkör titkári jelentése, melyet Riedlein Emilia, ifj. önk. köri titkár írt le igen szépen. Az önképző kör penztári jelentése, melyet Schmiedt Olga és Elsner Ella penztárosok állítottak össze nagy gondal. Ebből kiemeljük, hogy az önképző körnek az előző évi 53 frt 97 kr. penztári maradvánnyal 106 frt 36 kr. bevétel volt. A kiadás (6 drb. pályadíj a 5 frt) 30 frt, maradt tehát a penztárban 76 frt 30 kr. Az értesítő fejezetei következők: Felügyelet, Tantestület, A tanulók nevsora, Statisztikai kimutatás. Az intézet növendékei által készített kézimunkák lajstroma, mely szerint a polgári iskolában 3382 drb. az ipar-tanfolyamon 583 drb. kézimunka készített. Az intézet növendékei által készített rajzok és terképrajzok kimutatása. A művirág tanfolyam, művirág kimutatása. Az intézet növendékei által készített írásbeli dolgozatok kimutatása. Könyvtarak. Szertár. Tandíj. Jötekonyszegely. Az 1897-98. isk. évben elvegezett tananyag. Az iskolai évben használt tankönyvek jegyzéke. Figyelmeztetés a jövő tanévre vonatkozólag. A múlt tanévben az intézetbe beiratkozott 355 növendék. Kimaradt 19, meghalt 2, maradt az év végen 337 növendék. Ezek közül volt: róm. kath. 169, ref. 21, ev. 28 és izr. 123; magyar 285, német 70. Az intézet növendékei közül felsőbb osztályba léphet: 319, javító vizsgára bocsátható: 15, az osztály ismétlésére utasítottak: 5. A tantestület a következő tagokból állott: Gallauner Luiza igazgató, Bauer Soma, Elefant Jozsefné, Erschinger Jánosné, Gallauner Anna, Hazslinszky Gusztáv, Hlavkayné Andrejka Sarolta, dr. Hódervári Ernő, Juhász Ida, özv. Klemmics Miklósné, Lustig Emma, Szukovathy Iona, dr. Varázséji Béla, dr. Wolf Gergelyné. Hívtoktatók: Gäduly Lajos ev. lelkész, Mady Lajos ref. lelkész és dr. Venetianer Lajos izr. főrabbi.

* * *

Az újpesti polgári leányiskola értesítője.

Az intézet egy terjedelmes és a lefolyt tanév működéséről híven beszámoló értesítővel lepett a nyilvánosság elé. Az első közlemény, mely Darkó Béla tanár jeles tollából ered, »Az írásjelek használatáról« hoz hasznos tudnivalókat, mely nemcsak a tanulókra nézve szolgál becses utmutatásul, hanem belőle a felnőttek is hasznos ismereteket szerezhettek az írásjelek helyes használatáról. Ez egy komoly értekezés, a mely megérdemli, hogy

mindenki figyelmesen áttanulmányozza. Utána következik az igazgatói jelentés, mely hű képet nyújtja a lefolyt tanév minden egyes mozzanatának, az intézet beleletére vonatkozó minden egyes eseménynek. Ezt a következő fejezetek követik: Tanügyi hatóságok. Tantestület. Elvégzett tananyag. A tanulók osztályozása. Statisztikai adatok. Figyelmeztetés a jövő tanévre vonatkozólag. A jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

A lefolyt tanévben beiratott 290 növendék. Ezek közül volt: 158 római katolikus, 15 ág. ev., 15 ref., 101 izr. és egy gör. kath. Kimaradt 19, maradt a tanév végeig 271. Ezek közül kitűnő: 8, jeles 22, jó 66, elegendő 114, elégtelen 61. Kitűnő: az I. a) osztályban: Pfuht József, Weszter Gyula; II. a) oszt.: Frankendorfer Robert; a III. oszt.: Schwarz Emil; a IV. oszt.: Deutsch Dávid, Horváth Imre. Elégtelen: az I. a) oszt.: 16; a I. b) oszt.: 15; a II. a) oszt.: 6; a II. b) oszt.: 12; a III. oszt.: 10; a IV. oszt.: Dokuly Lajos és Weiszberger Béla, kik — ha a vakációban tanulni fognak — javító vizsgát tehetnek. A tantestület névsora: Greizinger István igazgató, Bartók Ignác rend. tan., Bátori Dezső rend. tan., Darkó Béla h. tan., Hirling József rend. tan., Kövér Sándor rend. tan., Linter János rend. tan., Nemeth Gyula rend. tan., Hitoktatók: Geduly Lajos ág. ev. lelkész, Mady Lajos ref. lelkész, dr. Venetianer Lajos izr. főrabbi. Óraadók: Benedek Sámuel el. isk. tanító, Kiss Béla, el. isk. igazgató.

Mindket értesítő csinos kiállítása Fuchs Antal újpesti nyomdatulajdonos nyomdáját dícséri.

SPORT.

A sportsmännereknek nem kellett sokáig pihenni. Kassán szép sikerrel lezajlott a verseny és most Tata felé irányul a figyelem, a hol július hó 3-án tartják meg a versenyt. A versenyekre a nevezéseket meg a múlt héten zárták el s az eredmény mindenkit teljesen kielégíthet.

Az érdekes verseny programja a következő:

I. *Komárommegyei eladó handicap.* 2000 kor. 2 éves lovak számára. Táv. 1000 m. (19 aláírás).

II. *Eszterházy-handicap.* 2000 kor. 3 éves és idősebb lovak számára. Táv. 1200 m. (22 aláírás).

III. *Tóvárosi handicap.* 4000 kor. 3 éves és idősebb lovak számára. Táv. 2400 m. (21 aláírás).

IV. *Tatai handicap.* 3000 kor. 2 éves lovak számára. Táv. 1200 m. (15 aláírás).

V. *Remetesi-díj.* 3000 kor. 2 éves és idősebb lovak számára. Táv. 1000 m. (16 aláírás).

VI. *Gátverseny.* Handicap, 2000 kor. 3 éves lovak számára. Táv. 2400 m. (15 aláírás).

VII. *Eladó akadályverseny.* 2000 kor. Cont. lovak számára. Táv. 4000 m. (14 aláírás).

MEGHIVÓ.

Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye hivatalos tanítótestülete 1898. évi július hó 6-án, szerdán delelőtt 9 órakor Ujpesten az áll. polg. éanyskola helyiségében tartja ez évi

rendes közgyűlését,

melyre a testület összes tagjait és az érdeklődő tanügybarátokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári, illetőleg főjegyzői jelentés.
3. Pénztáros jelentése.
4. A magyar nemzeti iskola és a szociálistizmus. Előadó: Benedek Sámuel (Ujpest).
5. Az »Országos Nemzeti Szövetség« célja és elérésének módzatai. Előadó: Pakay György (Erzsébetfalva).
6. Az egységes tanítóképzés és a tanítói

oklevel értéke. Előadó: Bertalan Jolán (Kecskemét).

7. Reformok a női kezimunkatanítás terén a népiskolában. Előadó: Vitalis Mártonné (Erzsébetfalva).

8. A közügyességi oktatás (paedagogiai slöjd) a nevelés szolgálatában. Előadó: Guttenberg Pál (Budapest).

9. Alapszabályok módosítása. Előadó: Korányi József (Kispest).

10. Jelentés a »Tóth József«-fele árvaalapról. Kager János (Ujpest).

11. Képviselők kiküldése a »Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának« üléseire.

12. Előterjesztések, indítványok és a jövő évi közgyűlés helyének meghatározása.

Ujpesten, 1898. június 20.

Gosztonyi József

elnök.

Benedek Sámuel

főjegyző.

Jegyzet. 1. Esetleges indítványok július 1-ig az elnökségnél bejelentendők.

2. A megalakult fogadó-bizottság az érkező egyesületi tagokat — a lehetőség szerint magánháznál — elszállásolja. Kérjük azért a gyűlésen megjelenni szándékozó tagtársakat, legyenek szívesek érkezésük idejét egy a közöbőden való részvételüket, legkésőbb július 2-ig Földes Károly áll. isk. igazgató uralmáig a fogadó-bizottság elnökénél (Ujpest, Kis-Deák-utca 6.) írásban bejelenteni.

3. A nyugati pályaudvaron érkezők a pályaudvar közelében megálló villamossal, a keleti pályaudvaron érkezők a Kerepesi-úton végig a Károly-kaszárnyáig, itt pedig direkt újpesti kocsira átszállva indulhatnak Ujpestre, hol a nemzeti színű jelvényvel ellátott bizottsági tagok által fogadtatnak.

4. Az előértekezlet július 5-én kedden d. n. 6 órakor az István-terem, a róm. kath. templom átellenében levő állami polgári leányiskola egyik termében fog megtartatni.

Első Ujpesti Takaré- és Segély-Szövetkezet
felszámolás alatt.

MEGHIVÓ.

Az »Első Ujpesti Takaré- és Segély-Szövetkezet«-nek felszámolás alatt 1898. évi július hó 10-én d. n. 10 órakor az egyület helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az érdekelt tagok tisztelettel meghívatalnak.

Tárgysorozat:

Az 1898. január hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésének tárgysorozata fölötti újabb határozat hozatala.

Figyelmeztetés! Miután a f. e. június hó 26-ára kiírt közgyűlés nem volt határozatképes, figyelmeztetnek a t. tagok, hogy ezen 2. közgyűlés alapszabályaink 12. §. értelmében a képviselt szavazatok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

A felszámoló bizottság.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A »Zenelap« legutóbbi száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Az aradi országos dalünnepély. Az ének- és zenetánítás ügye a közepiskolában. Barber Francziska (arcképpel). Színházaink. Ujdonságok. Külföldi hírek. Hangversenyek. Dalegyesületi ügyek. Kritikai szemle. Új zeneművek... Szerkesztői üzenetek és hirdetések. A laphoz Kriz (Keresztési) Antal Gondolj ream című műdal van csatolva, mely a Zenelap olvasóinak bizonyára sok örömet szerzett. A lap előfizetési ára félévénként 2 frt. mely összeg a lap kiadóhivatalába Budapest, VIII. Prater-u. 44. küldendő. Melegen ajánljuk e kitűnően szerkesztett lapot olvasóink figyelmébe.

Szépirodalmi csarnok.

Egy bűnös házasság.

— Regény —

Írta: *Erschinger Jánosné.*

(VII. Folytatás.)

Egyre hangosabban s mindinkább fokozódó haraggal olvasott a királyi főbíró. Végre

ziháló mellett, halovány arczezal megállt a reszkető Marion előtt s rákiáltott:

— Haszontalan, elvetemedett teremts, szegylene házamnak, veled együtt költözött be házamba a veszedelem, a szerencsellenesség, es az átkot meg nagyobbítani akarod. Tudod mit tartalmaz e levél. Ezen levél gyalázatomat, megbecstelenítesemet tartalmazza. Egy lázadó életet mentsem meg, mert az én gyönyörűséges leányom, az ő liba testverével együtt tanult kötni. Engem a királyi főbíró merészeli megvesztegetéssel kísérteni, engem kit egész Franciaország mint megvesztegethetlent ismer.

Mit szólalának hozzá, ha e levél más kezébe került volna. Azt mondanák, hogy Vatel Horatius a királyi főbíró összeköttesben áll a lázadókkal s alkudozásban az elitelték családjával, hogy néhány kastélyért megvásárolhatják életüket és hogy saját leánya játsza a megvesztegetésnél a közvetítői szerepet, ezt mondanák te elfajult, elvetemedett leány!

Es ezen utolsó szavaknál nem bírva föbbe uralkodni magán, reszkető leánya arczába dobta a dűheben össze-vissza gyűrt papírt.

Nehez volna leírni az ifjú leányka érzelmeit e meggyalázó bánásmód után. Marion meg volt róla győződve, hogy semmi helytelen nem cselekedett, hanem tisztán felebaráti szeretettel követte, midőn elvállalta a levelet atyja kezébe juttatni s ime a legdurvább harag kitörését kelle érte elszenvednie. Keble görcsösen zihált. Már-már kitörni készült jogos felháborodásában e méltatlan bánás ellen, midőn a vele született gyermeki tisztelet és leányos szelidsége elhaltattaták, s ő megtörtén várta az atyai zsarnokság újabb kitörését.

— El veled te kigyó! takarodj szobádba — kiáltá fele a főbíró.

Marion csak e parancsra vart s rögtön távozott.

Azonban nem kerülte ki figyelmét, hogy atyja figyelme a leirt jelenet utolsó pillanatában nemcsak a leánya iránti harag által volt lekötve, hanem bizonyos külső események is felkeltették. Néhány perc óta, t. i. sajátos hangzavar hallatszott be a szobába. A Szt.-Quentin tere át tompa zibongás hallatszott, minőt nagy neptömégnek össze-vissza való kiabálása, veszekedése, kéréme, fenyegetése, nevetése, átkozódása okoz, mely zugás örökre emlékeiben marad annak, ki egyszer hallotta. Közbe felhangzott az őrség vezetőinek parancsszava, a mint szavakkal es puskagyakkal igyekeztek a nepáradatot szétoszlatni, azonban sikertelenül, sőt a nep haragja s a zaj mindinkább közeledett a királyi főbíró házához es tisztán ki lehetett venni, mennyire szeretik Vatel Horatiust a jó Nantes városában, mert a mint a néptömég a kapuhoz ért, azon pillanatban kőzapor zúdult az írószoba ablakaiba úgy, hogy az ablakablak esörömpölve hullottak a kövezetre s a törvény embere kénytelen volt ki a lépcsőházba menekülni.

Marion is, ki egy emelettel föllebb lakott, mint atyja, hallotta az ablakablak esörömpölését. Megállt a sötét lépcsőn es halgatódzott.

A kapu felnyitattott es egy csoport katona szorongott be, puskagygyal tartva vissza az üvöltő népet, mely szinten be akart tódulni; a dűh kiállása hangzott fel, midőn a nehez, megvasalt főlgyfaajtó bezárult, erre kétszeres erővel estek neki az ablakoknak.

Mi a baj, mit jelentsen ez? kérde a főbíró, a lépcső alján állva, mialatt leánya a lépcső fön izgatottan figyelt.

— Főbíró ur! — jelenté az őrség vezetője — e husz emberből álló őrségnek volt a feladata egy foglyot a citadellából a törvényszéki palotába kísérni, hogy holnap kihallgatassék, midőn utközben egy átkozott gézengúz hajós a népet ellenünk izgatta úgy, hogy bennünket nemcsak szidalmaztak, de kövekkel is megdobáltak. A Szt.-Quentin terig még csak tartottuk magunkat, azonban itt a nepáradat oly nagy, s oly merész lett, hogy nem tudunk jobbat tenni, mint főbíró ur házába menekülni, melynek erős falai es kapuja van, ablakai pedig vasráccsal vannak ellátva.

(Folyt. köv.)